

СТАРТАПИ ТА МАЛИЙ БІЗНЕС: СПІЛЬНЕ Й ВІДМІННЕ

Україна лише починає широко стикатися з таким феноменом як стартап, який асоціюється у пересічного громадянина з малим бізнесом, хоча вітчизняні стартапи уже мають статус «єдинорогів» у світовому вимірі (наприклад: GitLab – засновник харків'янин Д. Запорожець; Grammarly – має київський офіс, засновники М. Литвин, О. Шевченко та Д. Лідер; Genesis має офіс у Києві, CEO та співзасновник – В. Многолетний; People.ai – має київський офіс, співзасновник стартапа – уроженець м. Дніпро О. Рогинський [1]). Чітка ідентифікація та визначення різниці між стартапом та малим і середнім бізнесом (МСП) в подальшому дозволить виробити шляхи та інструменти їх розвитку із врахуванням особливостей на регіональному чи національному рівнях.

В цьому питанні слід звернутися до напрацьовань західних дослідників. Так, Wooseung Lee & Youyoung Kim в своїх дослідженнях [2] спираються на визначення Eric R. [23] та розуміють стартап як проектну організацію чи компанію в різних сферах бізнесу, яка комерціалізує нову бізнес-модель, поєднуючи інноваційні ідеї та покращуючи технологію у невизначених умовах [2,3]. Діючий в Кореї закон про підтримку МСП визначає стартапи як окремі підприємства або корпорації, які працюють менше ніж сім років з моменту початку [2,4]. «Стартап - це компанія з кількістю співробітників менше 100, яка досі не публічно торгується» - так визначає стартап Стейсі Капріо, (Founder of Accelerated Growth Marketing) [4]. Важливим є зауваження щодо того, що стартап це невелика компанія, адже в Європейському Союзі є чіткі критерії ідентифікації підприємств, які визначено в EU recommendation 2003/361 [5]: штатна чисельність персоналу та або оборот, або загальний баланс. Але, говорячи про стартапи та МСП доцільно виходити не з поєднання кількості працюючих та обороту, а, скоріш, з ідеології започаткованого бізнесу, його концепції та подальшого бачення. Спираючись на визначення стартапу С. Бланком, можемо відмітити, що стартапи шукають певну бізнес-модель, яка є прибутковою та може бути масштабованою в подальшому, в той час як компанія, як така, використовує існуючу модель [6]. Велику різницю між малим бізнесом та стартапом наведено і в статті [7]: «Малий бізнес керується прибутковістю та стабільною довгостроковою вартістю, тоді як стартапи орієнтовані на потенційний прибуток та потенціал зростання». Там же, наголошено, що рішення проблеми може стати гарним стартом для створення бізнесу. В настанові A startup guide and toolkit for local government [8], що розроблена LaunchVic, визначено відмінності стартапів та МСП, які полягають в наступному: стартапи зосереджені на виробуванні бізнесу та його продажу, спираються на інновації, конкурентну перевагу формують на основі технологій, залучують венчурний капітал та орієнтовані на національний/міжнародний ринки. В той же час, МСП базуються на стабільності, фокусуються не певний сектор, а не на глобалізацію, використовують перевірені продукти/послуги/технології, залучають, переважно, кредити для фінансування, менше спираються на інновації. В цілому, підприємництво, частіше за все, починається зі стартапу, в той же час різниться з МСП наявністю інновацій, темпами зростання та взагалі поведінкою самого підприємця.

Отже, зважаючи на вказані розбіжності, формування екосистем підтримки та розвитку стартапів і МСП за різними рівня ієрархії влади (національна, регіональна, місцева) повинно різнитися і враховуватися. Це дозволить чітко формувати стратегії розвитку територій базуючись на їх існуючому потенціалі.

Список використаної літератури

1. Украинские единороги. Шесть стартапов-гигантов, которые стоят миллиард долларов (почти) URL: <https://tech.liga.net/technology/article/ukrainskie-edinorogi-nyneshnie-i-buduschie-shest-startapov-gigantov>
- 2 Business Sustainability of Start-Ups Based on Government Support: An Empirical Study of Korean Start-Ups. Sustainability 2019, 11, 4851
- 3 Eric, R. TheLeanStartup: How Today's Entrepreneurs Use Continuous Innovationto Create Radically Successful Businesses; Crown Books: New York, NY, USA, 2011
- 4 Han, J.H.; Park, H.Y. Sustaining Small Exporters' Performance: Capturing Heterogeneous Effects of Government Export Assistance Programs on Global Value Chain Informedness. Sustainability 2019, 11, 2380.
- 5 What Is a Startup Company, Anyway? URL: <https://www.startups.com/library/expert-advice/what-is-a-startup-company>
- 6 An official website of the European Union URL: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_en
- 7 Andy Areitio (Dec 13, 2018) What is a startup and how is it different from other companies (new and old)? URL: <https://bitly.su/K15ZH>
- 8 Are You Building A Small Business - Or A Startup? URL: <https://www.forbes.com/sites/theyec/2012/08/15/are-you-building-a-small-business-or-a-startup/#339dc62da528>.
- 9 A startup guide and toolkit for local government URL:<https://launchvic.org/files/LV-Startup-Guide.pdf>